

Handläggare
Gunilla Schedin
Telefon: 08-508 09 277**Till**
Enskede-Årsta-Vantörs
stadsdelsnämnd

Förslag till Kajstrategi för Stockholms Hamnar - svar på remiss från kommunstyrelsen

Förvaltningens förslag till beslut

Förvaltningens tjänsteutlåtande åberopas som yttrande till kommunstyrelsen.

Lena Lundström Stoltz
stadsdelsdirektör

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har begärt yttrande från bl.a. Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd med anledning av ett förslag till kajstrategi för Stockholms Hamnar.

Förvaltningen har inget att invända mot förslaget. Det är positivt att stillaliggande kommersiella fartyg med verksamheter som hotell och kontor successivt fasas ut för att ge plats åt den rörliga fartygstrafiken. Det är samtidigt viktigt att ta tillvara och utveckla möjligheterna till olika typer av verksamhet längs stadens kajer, i form t.ex. caféer och restauranger. Det är också angeläget att öka användningen av vattenvägar för kollektivtrafik.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har begärt yttrande från bl.a. Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd med anledning av ett förslag från Stockholms Hamnar till kajstrategi. Yttrandet ska vara kommunstyrelsen tillhanda senast den 12 maj 2014.

Ärendet

Stockholms Hamnar har fått i uppdrag att samordna arbetet mellan olika förvaltare av stadens kajer och ta fram en strategi för hur stadens kajutrymmen ska användas och vilka principer som bör gälla. I uppdraget ingår även att skapa förutsättningar för kollektivtrafik på vatten och att göra kajerna så tillgängliga som möjligt för stockholmarna.

Inom ramen för uppdraget att samordna ansvaret för utveckling och planering av stadens kajer, ska Stockholms Hamnar leda ett samarbete mellan de olika förvaltarna av kajer, kajområden och andra strandlinjer, i syfte att skapa en samsyn om hur kajerna bör användas.

Stockholms Hamnar har, förutom aktörerna inom staden, bjudit in Statens Fastighetsverk och Kungliga Djurgårdsförvaltningen att delta i arbetet. Samarbetsgruppen ska diskutera såväl sakfrågor av strategisk karaktär som idéer kring utveckling av stadens vattennära områden. I det fortsatta arbetet kommer även Stockholms Läns Landstings Trafikförvaltning och rederier att involveras i syfte att öka nyttjandet av vattenvägarna för kollektivtrafik. Gruppen kommer att kunna vara behjälplig i utvecklingen av pendelbåtstrafik i innerstaden.

Stockholm Hamnars utgångspunkt för hur kajerna ska utnyttjas är att yrkessjöfarten med fartyg för passagerare och gods, kryssningstrafik, skärgårdstrafik, sjöburen kollektivtrafik samt trafik med charterbåtar ska prioriteras längs Stockholms Hamnars kajer där det djup som dessa fartyg kräver finns. Lägre prioritet, men fortfarande viktiga inslag i sjöfartsstaden Stockholm, har tillhanda-hållandet av kajer för yachter, skutor, båtboende, event och restauranger.

I samarbetet med de andra förvaltarna av kajer i centrala Stockholm är frågan om att skapa gästplatser för yachter och fritidsbåtar viktig. Längs Stockholms Hamnars kajer bör stillaliggande kommersiella fartyg, som ligger vid kajerna med verksamheter som hotell och kontor successivt fasas ut.

I arbetet med Stockholms Hamnars kajstrategi har nedanstående områden av särskild vikt för sjöfarten och Stockholms Hamnars verksamhet utkristalliserats:

- Rörlig sjötrafik prioriteras framför varaktigt stillaliggande verksamhet. När den rörliga sjöfartens behovs säkerställts finns möjlighet att utveckla och levandegöra kvarvarande ytor på kajområdena t.ex. med caféer och restauranger.
- Behovet av flexibilitet vid dispositionen av innerstadskajerna, vilket kan uppnås genom att vissa kajsträckor reserveras för att användas då särskilda behov uppstår, tillfälliga eller mer permanenta.
- Vikten av att säkerställa bunkringsmöjligheter för de fartyg som besöker hamnen genom att reservera områden och kajplatser för detta i Energihamnen.
- Det bedöms också som mycket viktigt att hamnområdet i Stadsgården-Masthamnen utvecklas i samklang med annan stadsutveckling för den viktiga färjetrafikens och kryssnings- trafikens behov, med en uppgraderad infrastruktur och uppförande av ändamålsenliga terminaler.

Andra viktiga frågor kan utifrån vad som redovisas i dokumentet kort sammanfattas enligt följande:

- Verka för utökad pendelbåtstrafik i Stockholm och föra dialog med övriga aktörer i syfte att utveckla kollektivtrafiken på vatten, bl.a. genom att erbjuda båthållplatser för kollektivtrafik på vatten.
- Minska antalet kajplatser för stillaliggande fritidsskepp till förmån för den rörliga sjöfarten, bl.a. genom att utreda möjligheten att omlokalisera fritidsskepp till mindre centralt belägna och outnyttjade kajer i staden. Fritidsbåtklubbar och marinor förläggs till områden där de inte konkurrerar med den rörliga sjöfarten.
- Skeppsbron behöver rustas och utvecklas för att bättre anpassas till sjöfartens behov och samtidigt vara ett område lämpat för evenemang och rekreation. Befintliga byggnader är i dåligt skick och behöver ersättas med nya byggnader anpassade till området.

Stockholms Hamnar medverkar vid och samordnar olika aktörer för att bättre utnyttja befintliga kajplatser vid vatten- nära evenemang som genomförs i Stockholm. Den pågående utvecklingen av Värtahamnen innebär att det byggs fem kaj- lägen för färjetrafiken med möjlighet att även kunna ta emot järnvägsfärjor och kryssningsfartyg. I Frihamnen planeras på

sikt tre till fyra lägen för färjor samt nya lägen för kryssningsfartyg. En ny kryssningsterminal byggs i Frihamnen. Flexibla lösningar eftersträvas för att ta kunna ta emot en växande kustsjöfart för godstransporter, framför allt i Värtahamnen.

- Stockholms Hamnar strävar efter att renodlad godshantering lokaliseras till Kapellskärs Hamn och Nynäshamn samt Stockholm Norvik Hamn. Containerhanteringen flyttas från Frihamnen till Stockholm Norvik då denna öppnar.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av staben.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen har inget att invända mot förslaget till kajstrategi. Stockholm är med sitt närmast unika vattennära läge en stad där det finns stora möjligheter att ge plats åt många olika typer av sjötrafik, vilket också bidrar till en levande stadsmiljö.

Det är positivt att Stockholms Hamnar prioriterar kryssningstrafik, skärgårdstrafik, sjöburen kollektivtrafik och charterbåtstrafik och viktigt att den typen av sjötrafik så långt det är möjligt kan använda de kajer som finns i stadens mera centrala delar.

Det är angeläget att utöka användningen av vattenvägar för kollektivtrafik som ett komplement till den väg- och spårbundna trafiken, som i många fall är hårt belastad, och som i takt med en ökad inflyttning kommer att utsättas för än högre tryck.

Förvaltningen delar uppfattningen att de stillaliggande kommersiella fartyg som idag ligger längs kajerna med verksamheter som hotell och kontor successivt ska fasas ut för att ge plats åt den rörliga fartygstrafiken.

Det är också viktigt att ta tillvara och utveckla möjligheterna till olika typer av verksamhet längs staden kajer, exempelvis i form av caféer och restauranger för att i allt större utsträckning levandegöra miljön längs kajerna. Det är samtidigt viktigt att vissa kajsträckor reserveras för mer tillfälliga evenemang och att det finns en flexibilitet i hur kajerna kan nyttjas.

Förvaltningen stödjer ambitionen att renodlad godshantering ska lokaliseras till Kappelskärs Hamn och Nynäshamn.

Bilagor

1. Förslag till Kajstrategi för Stockholms Hamnar samt protokollsutdrag från Stockholm Hamn AB.
2. Kajstrategi för Stockholms Hamnar.